

--Evangelische christenen mijden debat over erfelijkheid

In april 1953 maakten de wetenschappers Crick en Watson hun ontdekking van het DNA bekend. Sindsdien heeft de erfelijkheidsleer (genetica) een enorme vlucht doorgemaakt. Het Menselijk Genoom Project werd opgestart, een gecoördineerde inspanning om het menselijke genetische materiaal in kaart te brengen. Van steeds meer ziektes en aandoeningen wordt bekend dat erfelijke aspecten een rol spelen. Dat betekent tegelijk dat steeds meer mensen ermee te maken krijgen, bijvoorbeeld doordat ze in hun omgeving geconfronteerd worden met erfelijke aandoeningen en de vaak ingrijpende gevolgen van zo'n diagnose.

Daarom is het verbazingwekkend en teleurstellend dat het onderwerp in evangelische kringen zo moeilijk bespreekbaar is. Een situatie die geen recht doet aan de realiteit. Ook christenen kunnen te maken krijgen met **de dilemma's en zwaarwegende vragen** die opkomen als er een erfelijke ziekte in de familie wordt vastgesteld. Is het wenselijk om mijzelf of mijn kinderen genetisch te laten onderzoeken en dus kennis over dragerschap van een erfelijke ziekte naar voren te halen? Kan ik als christen gebruik maken van de mogelijkheden die de medische wetenschap biedt om erfelijke ziektes te voorkomen, bijvoorbeeld via pre-implantatie of embryoselectie? Hoe ga ik om met familieleden die niet willen meewerken aan erfelijkheidsonderzoek? Een diagnose kan ook een rol spelen bij een mogelijke kindwens. En dan heb ik het nog niet over de kwetsende wijze waarop men zich soms over dit onderwerp uitlaat. Ik ontving een mail van iemand bij wie een erfelijke ziekte was vastgesteld. Van een medechristen kreeg ze achteloos en zonder enige nazorg te horen dat er weleens sprake zou kunnen zijn van een vloek in het voorgeslacht. Uitspraken die tot verdriet, wanhoop en verwarring kunnen leiden in toch al kwetsbare situaties. Inmiddels zet de ontwikkeling onverminderd door. **Recent onderzoek van het VU Medisch Centrum naar de hielpruk bij pasgeboren baby's, wees uit dat ouders volledig geïnformeerd willen worden over de aanwezigheid van (erfelijke) aandoeningen.** <http://www.vumc.nl/afdelingen/voor-journalisten/persbericht/3544570>

Laat ik voorop stellen dat genetica een ontwikkeling is die, naast de vele voordelen, ook nadelen kent. **Veel mensen zijn, terecht, bezorgd over de komst van een maakbare samenleving, 'baby's op bestelling' en genetische informatie die onvoldoende beveiligd is en kan worden misbruikt bij sollicitaties of (financiële) transacties.** Anderen kunnen de gevolgen van de diagnose van een erfelijke ziekte niet aan. Voor het ontwikkelen van een gedegen Bijbelse visie is dan ook veel wijsheid nodig. Wijsheid die we ons alleen eigen kunnen maken als de problematiek wordt onderkend en we bereid zijn er open en eerlijk over van gedachten te wisselen. Dat is nodig om het lijden van medemensen te kunnen begrijpen en verantwoorde pastorale zorg te bieden. **Alle redenen dus om wel actief aan het debat over erfelijkheid deel te nemen.**

Jaap Spaans is publicist en auteur van het boek 'Christenen en erfelijkheid'. Vijf jaar geleden hield hij onder 100 christenen een enquête over erfelijkheid en de gevolgen ervan. Zijn conclusie over het debat is gebaseerd op de vele reacties die hij de afgelopen jaren over dit onderwerp ontving.